

Stanowiska pracy dla niepełnosprawnych

Bezpieczeństwo przy pracy ze sprzętem ciężkim

Nominowani do ZŁOTYCH SZELEK

Rok założenia 1947

ATEST

OCHRONA PRACY 7/2011

Zagrożenia w zawodzie policjanta

Policjanci podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych narażeni są na obrażenia ciała, kalectwo, utratę życia, będące skutkiem postępowania osób, wobec których podejmowane są działania mające na celu eliminację zachowań sprzecznych z prawem. Policjanci zazwyczaj żyją w ciągłej obawie przed fizycznym zagrożeniem i są często uczestnikami dramatycznych sytuacji, co staje się źródłem stresu, problemów rodzinnych i osobistych.

- obrażenia ciała spowodowane przez broń palną, pręty, kije baseballowe, noże i inne przedmioty użyte przez przestępców,
- praca w zmiennych warunkach atmosferycznych,
- kontakt z mikroorganizmami chorobotwórczymi przy zatrzymywaniu podejrzanych,
- agresja zwierząt lub ukąszenia owadów,
- praca zmianowa,
- czynniki psychospołeczne – wydarzenia, których świadkiem jest policjant, zwłaszcza gdy dochodzi do poważnych obrażeń lub śmierci osób uczestniczących w akcji, uczestniczenie w sekcji zwłok,
- zagrożenia związane z przemieszczaniem się pieszo w terenie lub w obiektach.

Do innych czynników szkodliwych dla zdrowia w służbie policjanta można zaliczyć jeszcze: środki i czynniki chemiczne, pola elektromagnetyczne (np. obsługa radarowych mierników prędkości, radiostacji i innych urządzeń), hałas itp. Praca policjanta może mieć charakter indywidualny lub zespołowy. Ze względu na bezpieczeństwo patrole policyjne piesze i samochodowe nie są prowadzone jednoosobowo, jedynie w ściśle określonych sytuacjach przepisy dopuszczają taką możliwość.

Środki ochrony

Policjanci wyposażeni są w sprzęt, który chroni ich w czasie wykonywania obowiązków służbowych. Zalicza się do niego: kamizelki kuloodporne, indywidualne pakiety przeciwichemiczne, maski

Policja to umundurowana i uzbrojona formacja przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Policjant to funkcjonariusz państwowi, którym jest zarówno pracownik liniowy, czyli ten, który ma bezpośrednio do czynienia z przestępcami, jak i technik, analityk czy specjalista informatyk. Policja składa się z następujących rodzajów służb: kryminalnej, prewencyjnej, śledczej, lotnictwa Policji oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym. Zgodnie z art. 2 ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j.: DzU z 2007 r., nr 43, poz. 277 ze zm.) do podstawowych zadań Policji należy: ochrona życia i zdrowia ludzi i mienia przed

Andrzej Dzedzic

właściciel biura doradczo-usługowego bhp w Dąbrowie Tarnowskiej

bezprawnymi zamachami naruszającymi ich dobra; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienia spokoju w miejscach publicznych; inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń; wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Zagrożenia

Zagrożenia w pracy policjantów i związane z tym zdarzenia wypadkowe to:

- wypadki samochodowe i motocyklowe podczas akcji,
- czynna napaść, w tym pobicia,

przeciwchemiczne, tarcze i kamizelki kuloodporne (w tym kamuflowane – podubraniowe), ochraniacze przedramion i nóg, hełmy z przyłbicami jako wyposażenie formacji zwartych. Policjant, wykonując swe czynności służbowe, tzw. codzienne, nie używa ich. Pracuje w nieznanym terenie, wykonując zwykłe czynności kontrolne, sprawdzające, dochodzeniowo-śledcze, przesłuchując strony itp. Sprzęt ochronny jest pobierany, ale nie używany, gdyż nie w każdej sytuacji jest poręczny, a niekiedy nawet mógłby przeszkadzać. Patrole nocne przeważnie używają kamizelek kuloodpornych; są one również używane w sytuacjach tzw. planowanych.

Stres

Funkcjonariusze na co dzień angażują się emocjonalnie w wykonywanie swoich obowiązków służbowych, często kosztem życia prywatnego. Stres, wypalenie zawodowe, choroby wrzodowe to najczęstsze przyczyny problemów zdrowotnych funkcjonariuszy Policji i kłopotów z tym związanych. Praca szeregowych policjantów to praca w bezpośrednim kontakcie ze społeczeństwem, przez co narażeni są często na pogardliwe słowa czy inwektywy kierowane pod ich adresem. Groźby pozbawienia życia i zdrowia – typu: „pozabijamy was i wasze rodziny, podpalamy wasze domy” – wypowiedziane do funkcjonariuszy, mają na celu zastraszenie ich i spowodowanie odstępstwa od wykonywania czynności służbowych. Policjant na swoim stanowisku pracy nie ma takich zabezpieczeń jak pracownik cywilny w przedsiębiorstwie. Policjant nie jest w stanie przewidzieć, czy osoba, której będzie udzielał pomocy, np. nie ugodzi go nożem, bo okaże się, że to przestępca. Funkcjonariusz Policji, wychodząc do pracy, nigdy nie wie, czy wróci do domu. Wprawdzie nie powinien cały czas myśleć, że pracuje w warunkach niebezpiecznych, że każda osoba przechodząca obok to przestępca czyhający na jego życie, a jednak... Obawa o własne życie podczas wykonywania obowiązków służbowych powoduje ciągły stres, zmniejsza odporność psychiczną, co z kolei prowadzi do powstania konfliktów międzyludzkich, do których najczęściej dochodzi w środowisku rodzinnym.

Policjant to zawód na całym świecie zaliczany do najbardziej narażonych na stres. Wymaga niemal żelaznego charakteru i odporności psychicznej, ciągłej dyspozycyjności i podległości służbowej. Funkcjonariusze Policji pełnią

służbę (pozostają w stosunku służbowym) na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się, a jak wskazuje art. 25 ustawy o Policji – służba w Policji podlega szczególnej dyscyplinie i wymaga podporządkowania ze strony funkcjonariusza.

Funkcjonariusze na co dzień angażują się emocjonalnie w wykonywanie swoich obowiązków służbowych, często kosztem życia prywatnego. Stres, wypalenie zawodowe, choroby wrzodowe to najczęstsze przyczyny problemów zdrowotnych funkcjonariuszy Policji i kłopotów z tym związanych.

Po akcji związanej z użyciem broni i przemocą policjant ma zapewniony kontakt z psychologiem, który, wykorzystując techniki relaksacyjne, potrafi rozładować napięcie, uspokoić, wyciszyć emocje i przeciwdziałać negatywnym skutkom sytuacji traumatycznej. W zwalczaniu stresu pomagają mają turnusy antystresowe i obowiązkowe zajęcia sportowe. To jedne z podstawowych metod zwalczania stresu i radzenia sobie z nim. Tylko czy każdy funkcjonariusz jest w stanie sobie z tym poradzić właśnie w taki sposób? Teoretycznie tak, jednak w rzeczywistości to bardzo trudna sprawa.

Procedury

Zgłoszenie zobowiązuje policjanta do udania się na miejsce wypadku. Wtedy często jest on świadkiem ludzkiej tra-

gedii. Niesie pomoc, dokonuje oględzin miejsca zdarzenia, interweniuje w przypadku awantury rodzinnej, rozdziela agresywne strony, przywraca porządek, udziela porad itp. Jednym słowem, musi być dobrze przygotowany (dlatego policjanci uczestniczą w ciągłym doskonaleniu na tzw. kursach zawodowych, jak i szkoleniach wewnętrznych), musi mieć szeroką wiedzę, a przede wszystkim umiejętność podejmowania natychmiastowej decyzji. Decyduje o użyciu środków przymusu bezpośredniego w postaci: fizycznych, technicznych i chemicznych środków służących do obezwładniania bądź konwojowania osób oraz do zatrzymywania pojazdów, pałek służbowych, wodnych środków obezwładniających, psów, koni służbowych oraz pocisków niepenetracyjnych, miotanych z broni palnej (art. 16 ustawy o Policji i wydane na jego podstawie rozporządzenie Rady Ministrów z 17 września 1990 r. w sprawie określenia przypadków oraz warunków i sposobów użycia przez policjantów środków przymusu bezpośredniego – DzU nr 70, poz. 410 ze zm.) oraz broni palnej (art. 17 ustawy o Policji i wydane na jego podstawie rozporządzenie RM 19 sierpnia 2005 r. w sprawie szczególnych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów oraz zasad użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały zwarte Policji – DzU nr 135, poz. 1132).

Podjęcie decyzji, która ma zagwarantować porządek publiczny czy też uratować komuś życie, w myśl procedur winno być: celowe, ostrzegawcze, niezbędne, minimalizujące skutki i niezależne. Postronni obserwatorzy, uczestniczący w interwencji, mogą bardzo utrudniać zaplanowane działania. Zwykle udaje się zaplanować nad niewielką grupą ludzi, przejrzysto wyjaśnić im cel i sposoby działania. Obowiązkiem interweniujących jest także powiadomienie gapiów o zagrożeniach i stwarzanych przez nich utrudnieniach. Z reguły sama obecność funkcjonariusza w mundurze działa uspokajająco na tłum. W razie konieczności policjant może nakazać opuszczenie przez obserwatorów strefy zagrożenia.

Podstawowe zasady w postępowaniu interweniującego funkcjonariusza, to: zachowanie bezpieczeństwa własnego i osób postronnych, stworzenie planu działania interwencji, dostosowanie środków do potrzeb, powiadomienie o planie działania innych w celu otrzymania wsparcia, dokonanie analizy zdarzenia i wyciągnięcie wniosków na przyszłość. ■